

Draga braćo i sestre, dragi vjernici - članovi Katoličke Crkve i članovi drugih kršćanskih Crkava i zajednica,
 visoko prečasni gospodine izaslaniče preosvećenoga gospodina vladike osječko-poljskoga i baranjskoga,
 preuzvišena gospodo biskupi,
 poštovani visoki predstavnici kršćanskih zajednica,
 draga braćo svećenici, pastori /i pastorice/, redovnici i redovnice,
 dragi naši domaćini oci kapucini!

Mi, ovdje okupljeni, smo Božji narod, pozvan naviještati silna djela Gospodnja. Mi smo narod izabrani, kraljevsko svećenstvo, sveti puk, narod kojega je Utjelovljeni Božji Sin Krist Gospodin stekao svojom mukom, smrću i uskrsnućem (usp. 1 Petr 2,9). U tom Božjem narodu kojemu pripadamo nema više ni Židova ni Grka, ni Hrvata, ni Srba, ni Mađara, ni Nijemaca, niti Ukrajinaca, niti Rusina. U tom Božjem narodu nema ni robova ni slobodnjaka; ne raspoznajemo se po pripadnosti različitim socijalnim skupinama niti zvanjima. Nego svi smo mi u jedan narod kršteni. I svi smo jednim Duhom napojeni (usp. 1 Kor 12,13). Nekoć Ne-mili, a sada Mili; nekoć ne Ne-Narod, a sada Narod (usp. 1 Petr 2,10). Mi mnogi jedno smo tijelo, otajstveno tijelo Kristovo. I kao takvi, mi mnogi a jedno tijelo, u jedan narod kršteni i istim Duhom napojeni, u stanju smo i pozvani smo biti svjetlo svijeta i sol zemlje. To je naš identitet i naše poslanje, darovano nam od Boga. Sol, gdje god bila, ne može drugo nego davati okus i čuvati od kvarenja. Svjetlo ne može drugo nego grijati i obasjavati te tako omogućavati život i pružati orijentaciju. Ali ako mi mnogi nismo jedno tijelo, nego podijeljeni u međusobno suprotstavljene Crkve i zajednice i podijeljeni unutar svojih Crkava i zajednica, ako krštenjem ne ulazimo i ne postajemo jedan narod, ako nismo istim Duhom napojeni, ako naša svjetlost morala bi svijetliti pred ljudima da vide naša dobra djela i slave Oca našega koji je na nebesima, onda – bi se Isusova riječ „Blago vama“ mogla pretvoriti u „jao nama“. Naime, ako sol obljutavi, nije više ni za što nego da se baci van i da ljudi po njoj gaze..

Nakon što je Isus ranije jedino odgovorio na prigovor Ivana Krstitelja o potrebi krštenja te je napasniku u pustinji replicirao riječima Svetog pisma – prema Matejevu evanđelju - Isus je svoje javno propovijedanje započeo riječima: *Obratite se jer približilo se kraljevstvo nebesko!* No, odmah nakon toga Matej donosi Isusov *Govor na gori*. Tako je prva Isusova riječ, s kojom on poslije

svoga boravka u pustinji i krštenja na Jordanu započinje svoje javno djelovanje, riječ »*Blago!*«. Evandelist Matej na taj način ukazuje da je u Blaženstvima opisan duh Božjega Kraljevstva kojega naviješta Isus; da je u Blaženstvima i put do njega te način njegove izgradnje. Blaženstva nam otkrivaju koje vrijednosti te kreposti živi i razvija kršćanin koji želi nasljedovati Isusa.

Važnost ovog Isusovog govora, Govora na gori, naglašena je i uvodom evandelite Mateja u nj: Isus se penje na goru, sjeda i počinje naučavati. Događaj na neimenovanoj gori snažno podsjeća na Sinaj gdje je Bog preko Mojsija progovorio svome narodu. Za razliku od zabrana i negativnog predznaka u oblikovanju *Deset zapovijedi* (Nemaj drugih bogova, Ne ubij, Ne sagriješi bludno, Ne ukradi, Ne svjedoči lažno, Ne poželi tuđeg ženidbenog druga, Ne poželi nikakve tuđe stvari), Isus ovdje bira pozitivan način govora. Na način starozavjetnih čestitki upućenih pobožnima, mudrima i uspješnima, on blaženim proglašava čovjeka ispravnih moralnih stavova. Izraz »*Blago!*« često je puta upotrijebljen u Svetome pismu kako bi se nekome čestitalo ili na njega zazvalo blagoslov, pa je u tom izrazu „*Blago!*“ osim sadašnjosti prisutna i dimenzija prošlosti, ali i budućnosti. Blaženstva su tako radosni izraz blizine Božjega Kraljevstva, koje u sebi ima karakter budućnosti, ali je već prisutno kao osobiti Božji dar onima čije je *kraljevstvo nebesko* i čija je plaća na *nebesima*.

Isus u Blaženstvima naviješta i proglašava: *Blago mirotvorcima, oni će se sinovima Božjim zvati!* U vrijeme kad se zanimanje nasljeđivalo, pa je i sam Isus kao tesarov sin bio tesar, biti mirotvorac znači biti sin Boga koji daje mir. Tako su Blaženstva put suobličavanja ljudskoga života božanskome. Evandelist Matej inzistira na nutarnjem karakteru blaženstava pa ne kaže samo "*Blago siromasima, njihovo je Kraljevstvo nebesko*", nego ističe "*Blago siromasima duhom, njihovo je Kraljevstvo nebesko!*". Veći je naglasak na osobnim stavovima i odnosu prema vremenitim dobrima, nego na socijalnom položaju. Spasenje nije vezano uz socijalni ili društveni položaj, nego je stanje srca i duha. Oni koji se prepuste Bogu u punom povjerenju i sve očekuju od njega, blago njima. Ovom se blaženstvu *Blago siromasima duhom* ne suprotstavlja bogatstvo, nego samodostatnost. Ono u isto vrijeme otkriva opasnost da netko u svome bogatstvu zaboravi Boga i potrebe drugih ljudi.

Blago ožalošćenima, oni će se utješiti. *Uplakanost* upućuje na Boga utješitelja osoba osjetljivih na zlo u svijetu, koje iz dubine duše očekuju njegovu obećanu

utjehu. Vezujući uz *glad i žeđ* pitanje pravednosti Isus se još jednom izdiže iznad materijalne stvarnosti. Spomenimo da je pravednost ujedno prva Isusova riječ koju nam donosi Matejevo evanđelje, a upućena je Ivanu Krstitelju koji ga odbija krstiti: »Dolikuje nam da ispunimo svu pravednost« (Mt 3,15). U ispunjenje pravednosti zasigurno ide i poticaj na *milosrđe*. Ono je za Isusa središte Zakona, ljubav konkretizirana u djelima: uvijek praštati, istinski ljubiti, pomagati u potrebi, napustiti osvetu... Stoga govori o *čistoći srca*, izvora i podrijetla svakog djela. Ako je ono čisto i djela su čista. Kao što su obredno očišćeni smjeli u Hram, tako će čiste srcem sam Bog primiti u zadnji dan.

Blaženstva su program kršćanske savršenosti. To ne znači da trebamo gladovati i žeđati, biti siromašni i uplakani..., ali znači da je Bog u kojega vjerujemo i koji nas pokreće gladan, žedan, napušten, siromašan i uplakan. On se poistovjetio sa svima gladnima, žednima, napuštenima, uplakanima, siromašnima. I zato nas on poziva da u svakoj osobi koja proživljava takve trenutke vidimo sliku Božju i prepoznamo dijete Božje, svoju sestru i brata. Tada problemi te osobe postaju i moji i neće mi se dogoditi da joj ne pokažem svoju istinsku solidarnost i milosrđe. Tugovat ću ako moja sestra ili brat tuguje, radovat ću se ako se oni raduju. Tako prihvaćamo duh Blaženstava, postajemo promicatelji i graditelji jedinstva Crkava i naviještamo silna djela Gospodnja.

Lakše je pripadati nekoj religioznoj skupini, negoli živjeti blaženstva, sve do onoga posljednjega: „*Blago Vama kad Vas - zbog mene - pogrde i prognaju i sve zlo slažu protiv vas. Radujte se i kličite velika je plaća Vaša na nebesima.*“ To je blaženstvo također aktualno u svim vremenima Crkve. Pa i danas.

Mi smo u Đakovačko-osječkoj nadbiskupiji kroz čitavu proteklu godinu pred očima imali lik jednoga od najvećih Osječana i najuglednijih biskupa u povijesti naše biskupije te čovjeka koga se s pravom može nazvati pretečom ekumenskog duha i nastojanja u krilu Katoličke Crkve: lik biskupa Josipa Jurja Strossmayera.

Biskup Strossmayer je majku svih crkava u našoj biskupiji, katedralu u Đakovu, posvetio »*Slavi Božjoj, jedinstvu Crkava, slogi i ljubavi naroda svoga*«. U katedrali je sagradio i oltar sv. Ćirila i Metoda te u otvorenu knjigu upisao riječi iz Isusove velikosvećeničke molitve: »*Sveti Otče, uzdrži u ime tvoje sve one koje si mi darovao, da budu jedno kao što smo mi međusobno jedno* (Iv 17,21)« i riječi apostola Pavla: »*Isus je mir naš; on nas razdvojene u jedno spojio, on zid,*

koji nas razdruži, porušio; on svakomu razkolu medju nami konac učinio po otajstvu pùti svoje (Ef 2,14)«. Na prvom Vatikanskom saboru bio je stjeran sa govornice zato što je pohvalno govorio o iskrenoj i dubokoj vjeri pripadnika drugih kršćanskih Crkava. Tako nam je u baštinu, kao trajnu zadaću, ostavio da uspostavljamo ekumenski dijalog i suradnju s drugim kršćanskim Crkvama i, uopće, dijalog s ljudima različitih svjetonazora.

Draga braćo i sestre, prijepori i svađe oko povijesnih pitanja neće nas nikamo dovesti. Nemojmo ih raspirivati, nego znajmo ostati pribrani i mirni jer na kraju samo istina pobjeđuje. I zato i kad sudjelujemo u prijeporima oko povijesnih pitanja, onda budimo tražitelji i ljubitelji istine, a ne širitelji srdžbe i nemira. Studirajmo i istražujmo istinu. Omogućujmo da se bolje upoznaju i povijest, nauk, predaja, stega i baština, vjerska kultura, obredi i običaji, sve ono što je vlastito i što se živi u drugim Crkvama. Ukazujmo uvijek na zajedničku kršćansku baštinu i kad obrazlažemo ono što nam je različito, obrazlažimo i to kako je do pojedinih razlika došlo.

Posvješćujmo si trajno u skladu s tom duhovnom i povijesnom baštinom koju nam je ostavio biskup Strossmayer i u skladu s motom ovogodišnje molitvene osmine za jedinstvo kršćana da smo pozvani naviještati silna djela Gospodnja.